

[Elmquist.]

Dampskibsrederne dannede i 1923 med Etatsraad H. N. Andersen og Skibsreder A. P. Møller i Spidsen, havde haft under Overvejelse at træffe den Ordning, at Dampskibsrederierne skulde betale de større Sejlskibe en vis Sum — jeg tror, der var nævnt 100 Kr. — for at tage en ung Mand med om Bord. Jeg husker, det var Skibsreder A. P. Møller, der rejste denne Plan i dette Selskabs Bestyrelse, som jeg den Gang var Medlem af, og han fik stærk Tilslutning fra Formanden for Dansk Sejlskibsrederiforening, Skibsreder E. B. Kromann i Marstal. Jeg ved derhos, at denne Plan senere har været indgaaende drøftet baade i Sejlskibsrederikredse og indenfor Skibsførernes Kredse, og begge Steder har den faaet stor Tilslutning. Jeg kan saaledes henvise til den Diskussion, der har været ført i Den almindelige danske Skibsførerforenings Blad, og navnlig til en Artikel af Formanden for denne Forening, Kaptajn Hagelberg, i Medlemsbladet for Juli Maaned 1929, en Artikel, der senere blev aftrykt i „Børsen“ og gav Anledning til en stor Diskussion. I denne Artikel henviser Kaptajn Hagelberg bl. a. til en Skrivelse, som Den almindelige danske Skibsførerforening for nogle Aar siden indsendte til Søfartsraadet om dette Spørgsmaal, og jeg vil gerne have Lov til med den højtærede Formands Tilladelse at citere et Stykke af denne Skrivelse. Der staar her — det findes pag. 211 i det paagældende Blad —:

„Vi har tænkt os en Udvej til at aabne Sømandsstanden Tilgang af dertil egnede Drengede derved, at der i Sejlskibene blev forhyret en Skibsdreng udover det almindeligt forhyrede Mandskab, og for denne Drengs Kost og Ulykkesforsikring skulde der saa ydes Skibet et Vederlag, medens et mindre Beløb (Kr. 10?) om Maaneden blev givet Drengen af Skibet for udført Arbejde.

En saadan Skibsdreng skulde Føreren forpligtes til — saa vidt Forholdene tillader — at indføre i alt det Arbejde, som udkræves om Bord, og Drengen skal deltagende deri efter Evne og Kræfter samt forblive indtil et Aar i denne Lære.

Omkostningerne for Kost og Ulykkesforsikring, som anslaaes til 60 Kr. pr. Maaned, skal bæres af Staten, dersom Forældrene ikke selv har Raad til at udrrede Beløbet.

Vi anslaar, at ca. 50 Drengede paa denne Maade aarlig skulde kunne anbringes i Sejlskibe, og for et Beløb, som ikke tilnærmelsesvis vil naa den Stør-

relse, hvad et Skoleskib til den første Uddannelse af 50 Drengede maatte løbe op til.“

Her slaar man altsaa fra Dansk Skibsførerforenings Side til Lyd for den Tanke, at man i Stedet for et Skoleskib skal søge at benytte de tilstedeværende større Sejlskibe som Uddannelsessteder for de unge Sømænd.

Jeg gaar ud fra, at man selvfølgelig under de Forhandlinger, der har været ført angaaende dette Lovforslag, har drøftet denne Plan; men man har altsaa atter opgivet den — efter hvad der er mig bekendt, er det vist ikke mindst grundet paa Modstand fra Dampskibsrederens Side. Jeg kan imidlertid ikke forstaa, at det har været nødvendigt at opgive Planen, og vil derfor gerne her rejse Tanken paa ny. Jeg haaber, at det Udvalg, der faar med dette Lovforslag at gøre, maa kunne faa Lejlighed til at drøfte Planen og undersøge, om der er Mulighed for at realisere den. Det kan jo være, der ikke er Mulighed for det; men jeg vil dog haabe, at Udvalget i hvert Fald maa kunne faa Lejlighed til at undersøge, om der er Mulighed for at føre den ud i Livet.

Efter det foreliggende Lovforslag skal Staten anskaffe et Skoleskib til en Pris af 600 000 Kr., og dette Skib er beregnet at ville koste Staten aarligt ca. 60 000 Kr. Hertil kommer saa Skibsafgiften i Henhold til førnævnte Lov af 1. Juni 1929 paa ca. 96 000 Kr., altsaa i alt ca. 150 000 Kr. For dette Beløb vil Staten kunne faa ca. 80 Elever ud paa Tøgt i ca. 9½ Maaned, og af disse Elever skal 53 betale 300 Kr. aarligt, altsaa 15 900 Kr. I alt vil dette Skoleskib altsaa koste ca. 170 000 Kr. aarlig, deraf Staten ca. 60 000 Kr.

Overfor denne Bekostning og denne Plan staar det, som jeg har nævnt, og som Dansk Skibsførerforening har gjort sig til Talsmand for, nemlig Anvendelsen af de større Sejlskibe til det her omhandlede Formaal. Vi har i Øjeblikket her i Landet endnu ca. 62 Sejlskibe paa 100—500 Brutto Tons og 62 paa 20—100 Brutto Tons. Et Skib paa ca. 350 Brutto Tons har en Besætning bestaaende af Kaptajn, en Matros, tre Letmatrosere, en Jungmand og en Kok. Et saadant Skib vil yderligere kunne tage en 3—4 Mand om Bord, naar det altsaa, hvad der kan ske med ringe Bekostning, indrettes dertil. Regner man med 4 Mand, vil dette efter 100 Kr. maanedligt give Skibet en Bruttoindtægt paa 4 800 Kr. aarlig, hvis det sejler hele Aaret. Heraf vil ca. 500—600 Kr. gaa til Kosten for hver ung Mand,